

vilde søge at gennemføre den snarest muligt, thi de Lærere, som i de senere Aar ligefrem have lidt Nød, taale ikke at vente for længe.

M. Klausen: Den Gang den højtærede Minister meddelte, at han agtede at forelægge et nyt Skolelovsforslag, tror jeg, at denne Meddelelse vakte Glæde over hele Landet. Saa vidt jeg ved, blev dette Evangelium først forkyndt for Synboerne, men det varede ikke længe, før det spjød ud over hele Landet, saaledes at ved Valget den 9de April vistnok saa godt som alle Valgkandidaterne udtalte, at de med Glæde vilde være med til at arbejde paa Gennemførelsen af en bedre Skoleordning end den, vi have nu. Vælgerne vare lige saa henrykte, og man skulde da synes, at den højtærede Kultusminister har haft en Baggrund at arbejde paa, som maatte kunne bringe et godt Forslag frem, at han ikke har behøvet at være ængstelig for, at han skulde gaa for vidt og stille for store Fordringer saaledes, at Folket ikke vilde følge med her. Tværtimod. Men det gaar jo ofte saaledes, at hvad man i Tanken og Fantasien forestiller sig, kommer Virkeligheden ikke til at svare til, og det tror jeg, man kan gøre gældende over for dette Skolelovsforslag. Jeg vil straks sige, at for mig var det en Skuffelse, da jeg gennemlæste Forslaget. Og jeg tror, det er gaaet mange som mig, at, naar de læste det igennem, have de sagt til sig selv: Er det det hele? Det Parti, jeg har den Ære at tilhøre, har i mange Aar stærkt agiteret for at faa gennemført en bedre Skolelov end den, vi nu leve under, og jeg tror at turde sige, at intet politisk Parti har agiteret saa stærkt netop for denne Sag som Socialdemokratiet. Naar jeg her skulde sige, hvilke Fordringer Socialdemokratiet stiller paa Stolens Omraade, saa tror jeg, at dette Partis Program kan udtrykkes i tre Ord. Det, vi fordrer, er: en fælles Folkeskole, en Folkestole, som er fælles for alle Landets Børn med obligatorisk Undervisning, i alt Fald indtil en vis Alder. Om denne Aldersgrænse skulde sættes ved 10 Aar eller 11 Aar eller en anden Alder, kan der naturligvis diskuteres, men den Fordring, vi stille, er, at Folkestolen skal være fælles for alle Landets Børn. Jeg kan saa godt forstaa, at det blandt saadanne Folk, hvor Rastevæsenet raader, hvor Folket staa skarpt adskilt i forskellige Raster, kan være naturligt, at disse forskellige Raster have hver sin Skole, hvortil de sende deres Børn, men i et Samfund som vort tror jeg, at det heldigste vilde være, om vi havde en fælles Folkestole. Denne Fordring er jo ikke mere

ny, den fælles Folkestole er gennemført i adskillige Lande, og jeg tror, at overalt, hvor den findes, er man tilfreds med den og ønsker paa ingen Maade mere at vende tilbage til Klassestolen. Hvis vi tænkte os, at vi havde en fælles Folkestole, vilde det medføre en uhyre Forandring i manges Stilling over for Folkestolen. Det vilde nemlig bidrage til, at de, der nu staa som lunke Venner eller som skjulte eller aabenbare Modstandere af Folkestolen, vilde kaste deres Kærlighed og Interesse paa Folkestolen. I det Øjeblik de, der styre hele Samfundet, lige fra de høje Ministre og ned til Sogneforstandere paa Landet, vare tvungne til at sende deres Børn hen i Folkestolen, kunne vi være overbeviste om, at alle disse vilde faa den største Kærlighed og Interesse for Folkestolen. Vi behøvede ikke at frygte for, at der skulde blive Tale om Kniberi, om, at man vilde spare noget af, hvad der kunde være godt og hensigtsmæssigt for Stolens Fremme og Udvikling. Derfor anser jeg dette Krav om en fælles Folkestole for alle Landets Børn for fuldt berettiget, og jeg tror, at det vilde være den heldigste Beslutning af Sagen, og jeg skulde derfor have hilst den højtærede Ministers Forslag med Glæde, om det i Stedet for de 28 Paragraffer, hvoraf det nu bestaar, kun havde bestaaet af de 3 Ord: „En fælles Folkestole“. I saa Fald er jeg overbevist om, at alt det øvrige, alt det, der skulde sættes inden for denne Ramme eller under denne Overskrift, skulde vi nok være blevne enige om. Jeg tror, at netop de, som have Magt og Indflydelse i Samfundet, vilde være dem, der stillede de største Fordringer, som havde forlangt, at det, der skulde staa under denne Overskrift, ogsaa var blevet noget, som havde Betydning for Folket i sin Helhed. Men saaledes er det jo ikke, og det nytter naturligvis ikke at fremsætte denne Fordring om den fælles Folkestole eller at ville foreslaa den her ved denne Lejlighed. Dertil ved jeg, at Modstanden er alt for stor. Vore politiske Modstandere pleje jo gerne at rette den Bredelse imod os Socialdemokrater, at vi lettest kunne vinde Terrain der, hvor Uvidenheden grov tykkest, at i Mørket trives vort Parti bedst, at det gaar med vort Parti, som det f. Eks. gaar med Giftsvampe, at Solens Lys kunne vi ikke taale. Ja, er det sandt, hvad vore Modstandere paastaa om os, at vort Parti trives bedst i Mørket, at Oplysning kan vort Parti ikke taale, saa vil jeg sige, at her er et udmærket Middel for de forskellige Regeringer, der af al Magt pønse paa at udrydde vort Parti. Giv os den Gift i saa stor Udstrækning, De have lyst til, slyd